

Skattebefriad förbrukare – alkohol

Den här broschyren riktar sig till dig som redan är eller funderar på att ansöka om godkännande som s.k. skattebefriad förbrukare enligt lagen om alkoholskatt.

Informationen är endast översiktlig. Mer detaljerad information finns i Skatteverkets ”Handledning för punktskatter” (SKV 504) som finns tillgänglig på www.skatteverket.se.

Om du har frågor så kan du även kontakta Skatteverket:

Skatteverket, Storföretagsregionen, Ludvikakontoret, 771 83 Ludvika.

E-post: storföretagsregionen@skatteverket.se. Webbplats: skatteverket.se

Telefon: 010-578 70 15, måndag–fredag 09–15. Fax: 0240-103 40

Reglerna som denna information bygger på finns i lagen (1994:1564) om alkoholskatt och förordningen (2010:173) om alkoholskatt.

Skattepliktiga alkoholvaror

Alkoholskatt är en punktskatt som ska betalas för

- öl
- vin
- andra jästa drycker än vin eller öl
- mellanklassprodukter
- etylalkohol (sprit).

Alkoholskatt ska betalas även för s.k. teknisk sprit.

Alkoholvaror delas in i dessa olika varuslag utifrån de tulltaxenummer som är fastställda i den ”Kombinerade nomenklaturen” (KN)¹ samt utifrån vissa andra förutsättningar.

Alkoholskatt behöver dock inte betalas för alkohol som ska användas till vissa ändamål.

För den som ska använda alkohol till ett skattebefriat ändamål finns det tre olika sätt för att uppnå skattebefrielse.

- Den som är godkänd som skattebefriad förbrukare kan ta emot alkohol utan alkoholskatt från en svensk upplagshavare för att använda till ett skattebefriat ändamål.
- Den som är godkänd som upplagshavare kan i sin deklaration göra avdrag för alkoholskatten på den alkohol som han har använt till ett skattebefriat ändamål. Se broschyren ”Godkänd upplagshavare – alkoholskatt” (SKV 526) för mer information.
- Den som inte är godkänd som upplagshavare eller skattebefriad förbrukare kan kvartalsvis ansöka om återbetalning av alkoholskatten efter att alkoholen har använts till ett skattebefriat ändamål. Kontakta Skatteverket för mer information om hur man går tillväga för att ansöka om återbetalning.

Vad är en ”skattebefriad förbrukare”?

En skattebefriad förbrukare är någon som har fått ett godkännande från Skatteverket att ta emot alkohol utan alkoholskatt från en svensk upplagshavare för att använda till ett skattebefriat ändamål.

Man kan godkännas som skattebefriad förbrukare om man ska använda alkohol till något av följande ändamål:

- framställning av vinäger som hänförs till KN-nr 2209
- framställning av läkemedel
- framställning av smakämnen för tillverkning av livsmedel och drycker med en alkoholhalt som inte överstiger 1,2 volymprocent

¹ KN-nr är en typ av varukod (tullunionens tulltaxe- och statistiknomenklatur). Mer information om detta finns på Tullverkets webbplats, tullverket.se.

- framställning av livsmedel eller halvfabrikat för framställning av livsmedel, förutsatt att alkoholhalten i varje enskilt fall inte överstiger 8,5 liter ren alkohol per 100 kg chokladprodukter och 5 liter ren alkohol per 100 kg av något annat livsmedel
- framställning av en vara som inte är avsedd att ätas eller drickas, under förutsättning att ingående alkohol är denaturerad i enlighet med något EU-lands krav
- framställning av motorbränsle, under förutsättning att ingående alkohol är denaturerad i enlighet med något EU-lands krav
- användning i en tillverkningsprocess där slutprodukten inte innehåller alkohol
- användning för vetenskapligt ändamål.

Mer information finns under rubriken ”Skattebefriade ändamål”.

Högskolor och universitet respektive apotek och sjukhus har en generell rätt att ta emot alkohol skattefritt från en upplagshavare för vetenskapligt respektive medicinskt ändamål. De behöver alltså inte vara godkända som skattebefriade förbrukare för att kunna ta emot alkoholen utan alkoholskatt.

Observera att det inte heller behövs något godkännande som skattebefriad förbrukare för att skattefritt kunna ta emot och använda alkohol som är fullständigt denaturerad. Med fullständigt denaturerad alkohol avses alkohol som har denaturerats (d.v.s. gjorts odrickbar) enligt de krav som ställts upp i kommissionens förordning (EEG) nr 3199/93. Sveriges krav på denaturering för att alkoholen ska anses vara fullständigt denaturerad är 2 liter metyletylketon och 3 liter metylisobutylketon per hektoliter ren etylalkohol.

Hur blir man godkänd som skattebefriad förbrukare?

Den som vill bli godkänd som skattebefriad förbrukare ska ansöka om detta hos Skatteverket. Ansökan görs på blanketten ”Skattebefriad förbrukare alkohol” (SKV 5440) som finns på Skatteverkets webbplats. Av blanketten framgår vilka ytterligare uppgifter och handlingar som ska bifogas ansökan. För att Skatteverket ska kunna fatta ett välgrundat beslut är det viktigt att man bifogar dessa uppgifter/handlingar. Underlagen till ansökan är sekretessbelagda hos Skatteverket. Av blanketten framgår även till vilken adress den ska skickas.

Skatteverket får godkänna den som ska använda alkohol till ett skattebefriat ändamål och som är lämplig med hänsyn till sina ekonomiska förhållanden och övriga omständigheter.

Skatteverket har som ett led i lämplighetsprövningen möjlighet att kontrollera de som omfattas av ansökan mot exempelvis Kronofogdemyndigheten, Rikspolis-

styrelsen, Bolagsverket, Tullverket samt Skatteverkets egna register (t.ex. skattekontot).

Om Skatteverket anser att den sökande är lämplig att godkännas som skattebefriad förbrukare meddelar Skatteverket detta genom ett beslut. Av beslutet framgår från och med vilket datum som godkännandet gäller. Om godkännandet är tidsbegränsat anges även hur länge godkännandet gäller. Finns inget datum angivet gäller godkännandet tills vidare. Av beslutet framgår också vilket eller vilka skattebefriade ändamål som godkännandet omfattar. Om godkännandet har förenats med några särskilda villkor framgår även detta.

Ett godkännande som skattebefriad förbrukare gäller endast för den juridiska eller fysiska person som anges i beslutet. Man kan inte överlåta ett godkännande till någon annan. Om en verksamhet överförs till en annan juridisk eller fysisk person måste den personen ansöka om ett eget godkännande.

Andra följder av ett godkännande

Den som har blivit godkänd som skattebefriad förbrukare

- är skyldig att löpande anmäla betydande förändringar av ägarförhållandena eller förändringar av firmatecknare, revisor eller styrelse till Skatteverket
- ska anmäla om det i övrigt sker ändringar
 - av de uppgifter som har lämnats, eller skulle ha lämnats, i samband med ansökan om godkännande eller
 - av de uppgifter som har anmälts till Skatteverket efter godkännandet
- får rätt enligt alkohollagen (2010:1622) att köpa alkohol från en godkänd upplagshavare.

Skatteverket får dessutom utföra revision hos den som är eller ansöker om att bli godkänd som skattebefriad förbrukare.

Skattebefriade ändamål

Man kan godkännas som skattebefriad förbrukare om man ska använda alkohol till följande ändamål. Observera att en skattebefriad förbrukare bara kan ta emot och använda alkoholen skattefritt till det eller de ändamål som han är godkänd för.

Vinäger

Framställning av vinäger som hänförs till KN-nr¹ 2209.

Läkemedel

Framställning av läkemedel.

¹ KN-nr är en typ av varukod (tullunionens tulltaxe- och statistiknomenklatur). Mer information om detta finns på Tullverkets webbplats, tullverket.se.

Smakämnen

Framställning av smakämnen för tillverkning av livsmedel och drycker med en alkoholhalt som inte överstiger 1,2 volymprocent.

Vid framställning av smakämnen kan det vara frågan om en tvåstegssituation, d.v.s. framställningen av smakämnet sker hos ett företag som sedan levererar smakämnet till ett annat företag som tillverkar drycker eller livsmedel. Företaget som tillverkar smakämnet kan godkännas som skattebefriad förbrukare under förutsättning att det andra företaget ska använda smakämnet vid tillverkning av livsmedel eller drycker med en alkoholhalt som inte överstiger 1,2 volymprocent. Det finns däremot ingen gräns för hur hög alkoholhalt som själva smakämnet får ha. Se följande exempel.

Exempel 1

Företag A framställer ett smakämne som har en alkoholhalt om 40 volymprocent. Företag A levererar sedan smakämnet till Företag B som tillverkar läsk. I detta fall kan Företag A godkännas som skattebefriad förbrukare eftersom smakämnet ska användas för att tillverka en dryck där alkoholhalten inte överstiger 1,2 volymprocent.

Exempel 2

Företag A framställer ett smakämne som har en alkoholhalt om 40 volymprocent. Företag A levererar sedan smakämnet till Företag B som tillverkar en alkoholhalt om 5 volymprocent. I detta fall kan Företag A inte godkännas som skattebefriad förbrukare eftersom smakämnet ska användas för att tillverka en dryck där alkoholhalten överstiger 1,2 volymprocent.

Den skattebefriade förbrukaren måste i varje enskilt fall försäkra sig om att mottagaren ska använda smakämnet för framställning av ett livsmedel eller en dryck med en alkoholhalt som inte överstiger 1,2 volymprocent. Om smakämnet ska användas vid tillverkning av livsmedel eller drycker som har en alkoholhalt som både understiger och överstiger 1,2 volymprocent, bör den som framställer smakämnet i stället ansöka om att godkännas som upplagshavare. Se broschyren "Godkänd upplagshavare – alkoholskatt" (SKV 526) för mer information.

Livsmedel

Framställning av livsmedel eller halvfabrikat för framställning av livsmedel. En förutsättning är dock att alkoholinnehållet i varje enskilt fall inte överstiger

- 8,5 liter ren alkohol per 100 kg chokladprodukter, och
- 5 liter ren alkohol per 100 kg av något annat livsmedel.

Det kan här vara frågan om framställning av t.ex. chokladpraliner eller glass.

Ingår i en vara som inte är avsedd att ätas eller drickas

Framställning av en vara som inte är avsedd att ätas eller drickas, under förutsättning att ingående alkohol är denaturerad i enlighet med något EU-lands krav.

Framställning av en vara innebär här framställning av en *annan slags* vara än en alkoholvara, d.v.s. en vara som är hänförlig till ett annat KN-nr än 2203–2208¹.

Med *denaturerad* alkohol avses att någon slags tillsats har blandats i för att göra alkoholen odrickbar. Alkoholen ska vara denaturerad enligt de krav som ställts upp för olika användningsområden. För Sveriges del är det Statens folkhälsoinstitut som är tillsynsmyndighet och som utfärdar föreskrifter om krav på denaturering av teknisk sprit och alkoholhaltiga preparat. Om varan uppfyller denatureringskraven i Statens folkhälsoinstituts föreskrifter uppfyller den också kraven på denaturering i lagen om alkoholskatt. För mer information om denatureringskrav, kontakta Statens folkhälsoinstitut, webbplats: fhi.se.

Motorbränsle

Framställning av motorbränsle, under förutsättning att ingående alkohol är denaturerad i enlighet med något EU-lands krav.

För mer information om vad som avses med denaturerad alkohol, se ovan under rubriken ”Ingår i en vara som inte är avsedd att ätas eller drickas”.

Tillverkningsprocess

Användning av alkohol i en tillverkningsprocess där slutprodukten inte innehåller alkohol. Med slutprodukt menas här den produkt som blir resultatet av tillverkningsprocessen.

Vetenskapligt ändamål

Användning av alkohol för vetenskapligt ändamål.

Observera att universitet och högskolor har en generell rätt att ta emot alkohol skattefritt från en upplagshavare för vetenskapligt ändamål. De kan därför inte godkännas som skattebefriade förbrukare för detta ändamål.

Skattebefriade förbrukares lagerbokföring

En skattebefriad förbrukare ska ha en särskild lagerbokföring där han löpande bokför inköp och förbrukning av alkohol som har köpts in utan alkoholskatt. Lagerbokföringen ska innehålla uppgifter om bl.a. vilken mängd och typ av alkohol som köpts in, från vem alkoholen köpts och vilket datum den tagits emot. Det ska även framgå hur mycket alkohol som

förbrukats och till vilket ändamål. En skattebefriad förbrukare ska även regelbundet inventera lagret av alkohol som köpts in utan alkoholskatt.

Mer information om skattebefriade förbrukares lagerbokföring och lagerinventering finns i Skatteverkets föreskrift SKVFS 2005:15 och i Skatteverkets meddelande SKV M 2005:24 som finns på Skatteverkets webbplats.

En skattebefriad förbrukare ska även ha underlag som visar att alkoholen verkligen använts för det ändamål som han är godkänd för.

Alkoholskatt ska betalas vid annan användning

Om den skattebefriade förbrukaren använder alkoholen till ett annat ändamål än det godkännandet omfattar, ska han redovisa och betala alkoholskatt för alkoholen. Detta ska ske senast fem dagar efter att alkoholen använts för annat än det skattebefriade ändamålet. Kontakta Skatteverket för mer information.

Att alkoholen går förlorad, t.ex. genom stöld eller svinn, likställs med att alkoholen har använts till annat ändamål än det godkännandet omfattar. Den skattebefriade förbrukaren ska alltså redovisa och betala alkoholskatt för den försvunna alkoholen. Se dock nedan under rubriken ”Förstöring av alkohol”.

Observera att en skattebefriad förbrukare som använder alkohol till annat ändamål än det som godkännandet omfattar riskerar att få sitt godkännande återkallat.

Förstöring av alkohol

En skattebefriad förbrukare behöver inte betala alkoholskatt för alkohol som har förstörts under tillsyn av Skatteverket. Alkoholen ska brännas, eller på annat sätt förstöras, så att det säkerställs att alkoholen inte går att använda på något som helst sätt. En skattebefriad förbrukare som vill förstöra alkohol ska anmäla detta till Skatteverket. Anmälan ska innehålla uppgifter om bl.a. tidpunkt och plats för förstöringen samt uppgifter om vilka mängder som ska förstöras. Närmare bestämmelser om förstöring av alkohol under Skatteverkets tillsyn framgår av en föreskrift som finns på Skatteverkets webbplats.

Om den skattebefriade förbrukaren följer de krav som ställts upp i Skatteverkets föreskrift behöver han inte redovisa och betala alkoholskatt för den förstörda alkoholen. Om han däremot förstör alkoholen utan att följa kraven i föreskriften ska alkoholskatt redovisas och betalas.

¹ KN-nr är en typ av varukod (tullunionens tulltaxe- och statistiknomenklatur). Mer information om detta finns på Tullverkets webbplats, tullverket.se.

Återkallelse av godkännandet som skattebefriad förbrukare

Ett godkännande som skattebefriad förbrukare kan återkallas på Skatteverkets initiativ eller på grund av att den skattebefriade förbrukaren själv begär detta.

Om den skattebefriade förbrukaren upphör med verksamheten helt, eller med den del av verksamheten som omfattas av godkännandet, ska han begära att godkännandet återkallas. Det räcker alltså inte med att bara avregistrera sig för moms eller andra skatter. En begäran om återkallelse av godkännandet görs skriftligen till Skatteverkets Ludvikakontor och ska undertecknas av en behörig firmatecknare.

Ekonomisk brottslighet, skulder hos Kronofogdemyndigheten, misskötsamhet med deklarerationer, skattebetalningar, affärsbokföring, lagerbokföring, skyldigheten att anmäla förändringar eller liknande kan medföra att Skatteverket återkallar en skattebefriad förbrukares godkännande. Återkallelse kan även ske om den skattebefriade förbrukaren använder alkoholen till annat ändamål än det som godkännandet omfattar, eller om den skattebefriade förbrukaren inte medverkar vid skatterevision.

Om ett godkännande återkallas, efter egen begäran eller på Skatteverkets initiativ, upphör även rätten enligt alkohollagen att köpa alkohol från en godkänd upplagshavare.

Alkohollagen

I alkohollagen (2010:1622) finns bestämmelser om vilka som får köpa alkohol. Där framgår att den som har godkänts som skattebefriad förbrukare har rätt att köpa alkohol från en godkänd upplagshavare i Sverige.

I alkohollagen finns även bestämmelser om denaturering av teknisk sprit och alkoholhaltiga preparat.

Statens folkhälsoinstitut är tillsynsmyndighet när det gäller efterlevnaden av bestämmelserna i alkohollagen. För mer information om alkohollagens bestämmelser, kontakta Statens folkhälsoinstitut, webbplats: fhi.se.

SKV 537 utgåva 2. Utgiven i november 2013.
Denna utgåva finns bara som pdf-fil på www.skatteverket.se.